

Miljø- og Fødevarerministeriet
Naturerhvervstyrelsen

Skanderborg, den 11. februar 2016
CV

Høring af miljørapport om ændrede gødskningsnormer

Det er DANVAs opfattelse, at den foreliggende miljørapport på flere områder ikke lever op til kravene i Lov om Miljøvurdering. Først og fremmest foreligger der ingen vurdering af effekten på grundvandet, og der opstilles ikke et sammenligneligt nul-scenarie. Konsekvenserne af loven er derfor ikke belyst, og Folketinget har følgelig ikke mulighed for at vedtage loven på et fagligt funderet grundlag.

I det følgende vil vi uddybe dette og komme med yderligere kommentarer til miljørapportens indhold.

Lov om Miljøvurdering foreskriver, at der skal foretages miljøvurderinger af planer og programmer, hvis gennemførelse kan få væsentlig indvirkning på miljøet. Loven retter sig til de statslige, regionale eller kommunale myndigheder, som i henhold til lovgivningen er forpligtigede til at udarbejde en plan eller et program, som kan få væsentlig indvirkning på miljøet. I dette tilfælde de foreslåede ændringer af gødskningsnormerne.

I rapporten opgøres den øgede påvirkning af kystvandene til 4725 t i 2021 med et yderligere tillæg på 725 t fra ophævelsen af de obligatoriske randzoner. Dertil kommer en øget merudledning af ammoniak på mindst 2700 t plus dels et ukendt antal t pga. mindre incitament til anvendelse af ammoniakreducerende miljøteknologi dels øget N-udskillelse som følge af øget proteinindhold i korn.

Det bemærkes, at der vil være en effekt på grundvandet – men dette er ikke kvantificeret, hverken i mængde, areal eller i økonomiske konsekvenser. Dette er efter vores opfattelse stærkt kritisabelt.

I forhold til pesticidanvendelsen forventes et uændret forbrug. Baggrunden for denne vurdering er ikke kendt, men umiddelbart virker det ikke realistisk at øgede udbytneniveauer ikke skulle påvirke anvendelsen af pesticider. Med en mere værdifuld afgrøde vil det oftere kunne betale sig at sprøjte og samtidig vil en øget kvælstofanvendelse føre til en tilsvarende vækst af ukrudt og deraf følgende behov for bekæmpelse. Vi mener derfor, at rapporten burde have højde for disse forhold i vurderingen.

I regeringens plan er der taget initiativer, der skal modvirke den forøgede påvirkning af vandmiljøet. Det er dog meget svært at kvantificere disse tiltag, da flere af dem er baseret på frivillighed. Licitationsordningen er et eksempel på dette, idet man beder landmænd om at fremsætte tilbud om, hvilken pris de skal have for at

reducere udvaskningen. Dette virkemiddel fungerer kun, hvis det sikres, at der indkommer et tilstrækkeligt antal tilbud, og at disse afspejler de reelle omkostninger.

Ligeledes iværksættes frivillige kollektive kvælstofreducerende indsatser - vådområder, minivådområder og skovrejsning. Den hidtidige erfaring siger, at det er meget vanskeligt at indgå frivillige aftaler om disse tiltag, hvilket sætter meget store spørgsmålstejn ved den reelle effekt.

Der opstilles ikke et egentligt 0-scenarie – i stedet opstilles et regnestykke, hvor man trækker den såkaldte baseline-fremskrivning fra den forventede udvaskning som følge af normændringerne minus kompenserende tiltag. Dette er ikke det reelle 0-scenarie, da den skal vise, hvordan situationen havde set ud, hvis man ikke ændrer den eksisterende regulering. Vi mener derfor ikke, at man kan trække baselineændringerne fra, da de indtræffer uafhængigt af ændringen af normerne. Konsekvenserne af normændringerne må derfor blot være den øgede udvaskning – minus de kompenserende tiltag.

Desuden er det nødvendigt også at indregne den øgede belastning som følge af dels ændringerne på ammoniakområdet og ikke mindst udvaskningen til grundvandet, der som nævnt ikke er kvantificeret. Denne udvaskning har i øvrigt ikke blot betydning i forhold til grundvandet – men denne kvælstofmængde ender også til sidst i vore kystvande.

Overordnet mener vi derfor ikke, at denne rapport lever op til de krav, som miljøvurderingsloven stiller til at beskrive konsekvenserne af normændringerne.

DANVA står meget gerne til rådighed for videre drøftelser af ovenstående.

Carl-Emil Larsen

Claus Vangsgård